

*Malerier i skolens vestibul
utført av skolens elev
Carl Carlsen.*

*i konkurranse blandt
lever med premie av
«Fin Horns Legat.»*

STATENS
HÅNDVERKS-
OG KUNSTINDUSTRISKOLE

ÅRSMELDING

1941–1942

UTFØRT PÅ SKOLENS MODELLVERKSTED
FOR BOK- OG REKLAMETRYKK
OSLO 1942

*Omslag og arrangement til
årsmeldingen er gjort som
elevarbeide i bokkunstklassen.*

SKOLENS OVERSTYRE
KIRKEDEPARTEMENTET

SKOLENS STYRE

FORMANN:
SKOLENS REKTOR

Valt av Kirkedepartementet:

REVOLD, Axel, professor 1/i 1941
NIELSEN, Iver, juveler 1/i 1939
JACOBSEN, Thorv., snekker 1/i 1939

Valt av Oslo Kommune:

KIELLAND, Thor B., direktør 1/i 1937
ANDRESEN, Eugen, tømmermester . . 1/i 1937
SØDERSTRØM, Carl, tapetserer 1/i 1937

SKOLENS REKTOR

PRYTZ, Jakob, anc. 15/9 1914.

SKOLENS LÆRERE

REKTOR:

Prytz, Jakob Tostrup, gullsmed, f. 1886, anc. 15/9 1914. Metallklassen.

OVERLÆRERE:

Alvsåker, Torbjørn, billedhugger, f. 1885, anc. 15/9 1922. Modellerklasse II.

Arneberg, Halfdan, tegner, f. 1879, anc. 1/7 1939. Skriftklassen.

von Hanno, Carl, maler, f. 1901, anc. 1/8 1937. Frihåndsklasse II.

Korsmo, Arne, arkitekt, f. 1900, anc. 1/8 1936. Treklassen.¹

Krogh-Fladmark, Wilhelm, maler, f. 1887, anc. 1/11 1921, Malerklassen.

Krohg, Per, maler, f. 1889, anc. 1/8 1934. Frihåndsklasse III.²

Lie-Jørgensen, Thorbjørn, maler, f. 1900, anc. 1/9 1939. Ornamentklassen.

Lien, Carsten, maler, f. 1894, anc. 1/8 1937. Bokkunstklassen.

Mohn, Ottar, arkitekt, f. 1882, anc. 1/8 1929. Konstruksjonsklassen.

Nielsen, Peder N., arkitekt, f. 1890, anc. 1/7 1937, Bygningsklasse I.

Sirnes, Johan, tegner, f. 1883, anc. 15/9 1920. Frihåndsklasse I.

Thømt, Enevold, f. 1878, anc. 1/12 1911. Tekstilklassen.

Vesterlid, Arne, arkitekt, f. 1893, anc. 1/8 1922. Bygningsklasse II.

Willums, Olaf, maler og raderer, f. 1886, anc. 1/7 1919. Raderklassen.

LÆRERE:

Berg, Viggo, interiørarkitekt, f. 1894, anc. 1/8 1936, Modellklassen.

Eikrann, Eirik, arkitekt, f. 1899, anc. 1/4 1940. Frihåndsklasse I.

Gleditsch, Eivind, arkitekt, f. 1885, anc. 1/11 1913. Bygningsklasse.

¹ Fritatt for tjeneste skoleåret 41/42. Arkitekt Odd Gengenbach har vært tilsatt som vikar.

² Fritatt for tjeneste fra 1/11 1941 og ut skoleåret. Karl Høgberg har vært tilsatt som vikar.

von Hanno, Johan, arkitekt, f. 1894, anc. 1/8 1937. Frihåndsklasse I.
Kjellstad, Ole E., modellør, f. 1890, anc. 1/8 1936, Støpeklassen.
Knutsen, Knut, arkitekt, f. 1903, anc. 1/8 1937. Formklassen.
Moe, Hans G., tegner, f. 1886, anc. 1/8 1933. Frihåndsklasse II.
Mørch, Edvarda Lie, tegner, f. 1910, anc. 1/8 1937. Kv. skredderfag. (Motetegni
Pettersen, Sverre, f. 1884, anc. 1/8 1936. Reklameklassen.
Sohlberg, Thorleif, billedhugger, f. 1890, anc. 1/8 1937. Modellerklasse I.
Sørensen, Oscar, siselør, f. 1898, anc. 15/9 1922. Siselørklassen.

HJELPELÆRERE:

Dahl, Kjell, tegner. Bokkunstklassen.
Fåborg, Finn, maler. Frihåndsklasse II.
Haug, Ørnulf, tegner. Reklameklassen.¹
Holm, Arne, arkitekt. Formklassen.
Høgberg, Karl, maler. Frihåndsklasse III.²
Hølås, Kjellaug, tegner. Ornamentklassen.
Klem, Arne, arkitekt. Konstruksjonsklasse.³
v. d. Lippe, Jens, keramiker. Keramikklassen.
Meyer, Johan, arkitekt. Konstruksjonsklasse.
Paulsen, Ivar, snekker. Treklassen.
Sjåmo, Tormod, maler. Ornamentklassen.
Strand, Terje, tegner. Reklameklassen.⁴
Winsnes, Fredrik, arkitekt. Konstruksjonsklasse.
Øyland, Einar M., boktrykker. Trykkeriklassen.

TIMELÆRERE I DEN 3-ÅRIGE AFTENSKOLE:

<i>Asp</i> , J., bokbinder,	håndforgylling.
<i>Bjurstedt</i> , B., rittmester,	utmålingslære.
<i>Brænde</i> , Helge, revisor,	bokholderi.

¹ Reklameklassen på dagskolen fra 1/9 41, også på aftenskolen fra 26/1 42 i stedet for Terje Strand

² Konstituert som overlærer i Frihåndsklasse III for Per Krohg. Vikar for Høgberg, Rolf Kongs

³ Timelærer i Den 3-årige aftenskole fra 26/1 42.

⁴ Sluttet 20/12 42.

<i>Eriksen</i> , Sigurd, siselør,	fagtegning for gullsmeder.
<i>Hennum</i> , Sverre, maler,	Frihåndstegning.
<i>Hoel</i> , O. maler,	fagtegning for malere.
<i>Holter</i> , S., lærer,	norsk.
<i>Hoff-Hansen</i> , E., ingeniør. ¹	konstruksjon.
<i>Jacobsen</i> , Nils, ingeniør,	utmålingslære.
<i>Klem</i> , Arne, arkitekt,	Konstruksjon.
<i>Lund</i> , Alb. M.,	protokollbind.
<i>Marstrander</i> , Søren S., lærer	norsk.
<i>Martinsen</i> , M., skredder,	fagtegning for skreddere og skomakere.
<i>Meyer</i> , Johan, arkitekt,	konstruksjon.
<i>Mørck</i> , Edvarda Lie,	fagtegning for kvinnelige skreddere.
<i>Næss</i> , Rander, bokbinder,	velskbind.
<i>Piene</i> , G. bankfullmektig,	regning.
<i>Preus</i> , Wilhelm, lektor,	regning.
<i>Rasch</i> , Helge, revisor,	bokholderi.
<i>Sander</i> , Arthur J., tegnelærer,	frihåndstegning.
<i>Swensen</i> , Trygve, overingeniør,	materiallære.
<i>Sørsdahl</i> , Ola G. møbelarkitekt,	konstruksjon.
<i>Tyrihjell</i> , A., tegnelærer,	frihåndstegning.
<i>Tyse</i> , S. ingeniør,	materiallære.

TJENESTEMENN:

Skolens sekretær:	<i>Kittilsen</i> , Elise, f. 1905, anc. 1/10 1937.
– kasserer:	<i>Svingjom</i> , Agnes, f. 1907, anc. 1/7 1936. ²
– “	<i>Waaler</i> , Anne Margrethe, f. 1900, anc. 1/5 1942.
– bibliotekar:	<i>Waldal</i> , M., f. 1874, anc. 1/11 1918.
– biblioteksassistent:	<i>Rygge</i> , Sven, f. 1903, anc. 12/2 1940.
– vaktmester:	<i>Østre</i> , Ellef, f. 1882, anc. 1/4 1908.
– varmemester:	<i>Hoffmo</i> , Leif, f. 1900, anc. 1/9 1933. ³

¹ Død 7/12 41, hjelpelærer Arne Klem er tilsatt som timelærer fra 26/1 42.

² Sluttet 30/4 42.

³ Død 20/6 42.

DAGSKOLEN

Skoleåret begynte 1. september 1941 og sluttet 22. mai 1942.

Det totale elevtall i dagskolen var 378 elever, hvorav 211 kvinner.

Elevene kan deles opp i følgende grupper:

1) Begynnerskolens elever. Her ble tatt inn 115 elever høsten 1941.

2) Viderekomne elever..... 263 „

Sum 378 elever.¹

DEN ALMINNELIGE AFTENSKOLE

begynte 1. september 1941 og sluttet 22. mai 1942.

Undervisningen foregikk hver kveld fra kl. 16–18 unntatt lørdager.
Elevtallet var 549.²

DEN 3-ÅRIGE AFTENSKOLE

begynte 1. september 1941 og sluttet 22. mai 1942.

Elevtallet var 457.

Av 57 elever som meldte seg til opptagelsesprøven bestod 54 prøven.

I 1. klasse ble tatt opp 171 elever som ble delt på 7 klasser. Elever som hadde gått ut 1. klasse 1940/41 ble delt på 6 paralleller i II. klasse.

Av 3. klasses elever ble vitnemål med fullstendig fagkrets delt ut til 49 elever.

FERIER

Skolen hadde potetterferie mandag og tirsdag 22. og 23. september og fri lørdag 1. november.

Jule- og brenselferien ble fastsatt fra 20. desember til 26. januar.

Påskeferien ble fastsatt fra fredag 27. mars til onsdag 8. april.

Forøvrig hadde elevene fri lørdag 28. februar for å gå på ski.

¹ Herav er 36 elever sluttet til jul. 29 elever begynte etter jul. 5 elever var kunsthistorisk studerende i 1. semester. 3 elever kunsthistorisk studerende i 2. semester.

² Herav 184 elever fra dagskolen.

UNDERVISNINGEN

Elevene i begynnerskolen gikk i 1. halvår i gjennom den obligatoriske undervisning i frihåndstegning (plantegning) og konstruksjonstegning, differensiert etter de forskjellige fag. I annet halvår fortsatte undervisningen med frihåndstegning etter plastisk relieff og perspektivtegning og konstruksjonstegning (bare for elever tilhørende fagavdeling 1, 3 og 5). Som nytt fag ble elevene innført i den elementære fargelære og ornamenttegning.

Den 2-årige fagskole har følgende fagavdelinger:

1. Bygging (murere, tømrere).
2. Maler, (malere, glassmestre, dekoratører).
3. Tre, (møbelsnekkere, tapetsere).
4. A. Tekstil. B. Motetegning (kvinnelige skredderfag).
5. Metall, (gullsmeder, kunstsmeder, gjørtlere, glass og keramikk).
6. Grafikk, A. Bokkunst, (boktrykkere, illustratører, bokbindere).
B. Reklame. C. Rader og litografi.

I den 2-årige fagskole begynte høstsemesteret med museumstudier i Norsk Folkemuseum for elever i maler-, tekstil-, tre-, metall- og bokkunstklassene.

For elevene i den 2-årige fagskoles fagavd. 3 Tre, og fagavd. 5 Metall ble det arrangert studietur til De Sandvigske Samlinger, Lillehammer under ledelse av lærer, arkitekt Arne Holm.

FOREDRAG:

FORELESNINGER FOR BEGYNNERSKOLEN

Direktør dr. Thor B. Kielland, har holdt en foredragsserie med lysbilleder om stilhistoriens utvikling.

Professor, dr. Anders Bugge har holdt foredrag med lysbilleder om «Norsk middelaldersk billedkunst.» «Norsk bygningskunst» og «Våre 2 viktigste monumentalbygninger: «Nidarosdomen og Kongsberg kirke.»

FORELESNINGER FOR FAGSKOLEN

Kunsthistorie:

Direktør, dr. Thor B. Kielland har holdt forelesninger i kunstindustrihistorie med lysbilleder og demonstrasjoner i museets samlinger spesialisert for de forskjellige fagklasser.

Professor, dr. Anders Bugge har holdt foredrag med lysbilleder om «Portico de la Gloria og pilegrimskirken i Santiago de Compostela.» «Elvehundretallskunsten i Provence.» «Fransk gotikk.»

Magister Knut Greve har holdt foredrag for Treklassen om: «Den moderne norske møbelindustri.» «Tegnerens oppgave innen møbelproduksjonen.»

Fagforelesninger:

Ingeniør Wolf har holdt forelesninger i materiallære for malerklassen, tekstilklassen, keramikklassen og metallklassen.

Verkmester Pedersen har holdt 10 forelesninger i materiallære for bygningsklassen og treklassen.

For elever i Bokkunst- og Reklameklassene er forevist filmene «Hvordan en bok blir til,» og «Hvordan en avis blir til.»

Veverimester Ernst Brandenberger har holdt foredrag med demonstrasjoner for tekstilklassen om maskinvevteknologi, likeledes har det vært holdt kurs i bindingslære og mønsteranalyse ved Solveig Mortensen.

Forøvrig har følgende lærere holdt fagforelesninger med billedframvisning:

Rektor	Prytz	10	forelesninger	om	metall.
»	Prytz	10	»	»	glass og keramikk.
Overlærer	Lien	10	»	»	bokkunst.
»	Vesterlid	10	»	»	bygningsfag.
Lærer	Pettersen	10	»	»	reklame.
»	Holm	10	»	»	form.

KONKURRANSER

Blandt elevene i fagklassene ble det i jule- og brenselferien holdt en hjemmekonkurranse med oppgaver gitt på de respektive fagområder. Som jury fungerte skolens rektor og overlærere.

Det var stillet opp 2 premier, en første og en annen premie i hver klasse. Følgende elever ble tildelt premie:

Bygningsklasse I:

- I. premie Erik Jordan.
- II. – Arne Herzenberg.

Bygningsklasse II:

- I. premie Are Vesterlid.
- II. – Inger Kielland og Leif Løchen.

Malerklassen:

- I. premie Solveig Wiik.
- II. – Ase Asp og Olav Fidjeland.

Treklassen:

- I. premie Sverre Kristoffersen.
- II. – Reidar Sørlie.

Tekstilklassen:

- I. premie Sunniva Smith.
- II. – Gudrun Kielland og Sunniva Smith.

Moteklassen:

- I. premie Judith Johannessen.
- II. – Solveig Eliassen og Vera Hansen.

Metall- Glass- og Keramikklassen:

Metall – Gull.

- I. premie Ester Paulsen.
- II. – Asbjørn Birkelund.

Sølv.

- I. premie Per Magnussen.
- II. – Per Magnussen.

Glass.

- I. premie Johan Eide.
- II. – Arnulf Bjørshol.

Keramikk.

- I. premie Ingeborg v. Hanno.
- II. – Mette Holst.

Bokkunstklassen:

- I. premie Ørnulf Ranheimsæter.
- II. – Margrethe Paust Andersen, Constance Dahl og Gunnar Schei,

Reklameklassen.

- I. premie Dagfin Rimestad.
- II. – Randi Henriksen og Preben T. Hyssing.

Som premier ble utdelt vakre bøker, gaver fra Aschehougs, Gyldendals Cappelens og Cammermeyers forlag.

Forøvrig ble det i tekstilklassen holdt en konkurranse om trikotasje-mønstre for en fabrikk. Utkast fra følgende elever ble premiært:

- 1. premie Berit Thon. 2. premie Liv Hansen. 3. premie Kari Oulie.
- 4. premie Bergljot Skaara. Dessuten ble det kjøpt inn 18 utkast.

UTDELING AV VIDNESBYRD OG DIPLOMER

Ved skoleårets avsluttning 22. mai ble vitnemål for å ha gått gjennom den 2-årige fagskole gitt 59 elever forøvrig ble for første gang diplom i skolen for Brukskunst for utført diplomoppgave gitt til elevene:

- Olav Didriksen (Malerklassen.)
- Alexandra Gundersen (Treklassen.)
- Nils M. Eggen (Treklassen.)
- Sverre Kristoffersen (Treklassen.)
- Margrethe Paust Andersen (Bokkunstklassen.)
- Gerd Moe (Bokkunstklassen.)

KURSER

26. jan. ble satt i gang kursus i kalkulasjon for bygningshåndverkere med murmester Widerberg som leder. 12 elever ble tatt opp, 11 elever fullførte kurset og bestod prøven.

DEN ÅRLIGE UTSTILLING AV ELEVARBEIDER

Utstillingen av elevarbeider var åpen 19. 20. og 21. mai.

SKOLENS BIBLIOTEK

har vært åpent fra 9–18 hele skoleåret.

STIPEND

Skolens stipend:

Bygningsklassen:

Ole Bue	kr. 200
Else Marie Holm	„ 200
Ivar Lund	„ 200
Are Vesterlid	„ 200
Per Solemsli	„ 200
Per Lia	„ 200

Malerklassen:

Olav Didriksen	kr. 300
Egil Dahlin	„ 200
Olav Fidjeland	„ 200
Reidunn Hoffstad	„ 200
Eva Anje	„ 200
Ella Guldberg Høegh	„ 200
Sigurd Hatletveit	„ 200
Sverre Eklund	„ 200

Treklassen:

Sverre Kristoffersen	kr. 400
Nils Eggen	„ 300

Nils Gjeldokk	kr. 200
Olav Sesseng	„ 200
Halvard Stavenes	„ 200
Jacob Carlsen	„ 200

Tekstilklassen:

Borga Kværne	kr. 350
Eli Hellan	„ 200
Sigrunn Mossige	„ 100
Solveig Wiik	„ 350

Moteklassen:

Mai Solheim	kr. 200
-------------------	---------

Metallklassen:

Arnulf Bjørshol	kr. 200
Asbjørn Birkelund	„ 200

Bokkunstklassen:

Ørnulf Ranheimsæter	kr. 300
John Lindheim	„ 200
Margrethe Paust Andersen	„ 200
Gunnar Schei	„ 200
Ellen Osen	„ 150
Inger Marie Svendsen	„ 150
Hans Lysheim Rasmussen	„ 100

Reklameklassen:

Einar Granum	kr. 200
Axel Johan Andersen	„ 200
Finn Rasch Halvorsen	„ 200
Olav Ragnvald Solberg	„ 200
Hermann Bongard	„ 200

Modellerklasse II:

Erik Gjæver	kr. 200
Einar Dahle	„ 200

Følgende elever kunde ikke gjøre bruk av stipendiet:

Else Marie Holm (bygningssl.)	kr. 200
Ivar Lund (bygningssl.)	„ 200
Halvard Stavenes (trekl.), (fått Opplæringsfondet)	„ 200
Inger Marie Svendsen (bokkunstkl.)	„ 150
John Lindheim (bokkunstkl.)	„ 200
Borga Kværne (tekstilk.)	„ 350
Einar Granum (reklamekl.)	„ 200
Erik Gjæver (modellerkl. II)	„ 200
Per Lia (bygningssl.)	„ 200

Beløpet ble delt ut delvis som stipend til:

Carl Carlsen (bokkunstkl.)	kr. 200
Ellen Osen (bokkunstkl.)	„ 50
Trygve Torgersen (bokkunstkl.)	„ 100
Hans Lysheim Rasmussen (bokkunstkl.)	„ 100
Torvald Moseid (malerkl.)	„ 200
Arnulf Bjørshol (metallkl.)	„ 100
Asbjørn Birkelund (metallkl.)	„ 100
Margrete Dedekam (metallkl.)	„ 100
Gjermund Barstad (trekl.)	„ 200
Anders Syrtveit (trekl.)	„ 200
Inga Buset (bygningssl.)	„ 200

Forøvrig ble restbeløpet delt ut til friplasser.

Departementets krisemidler:

Kirke- og Undervisningsdepartementet har stillet kr. 3 400 av Socialdepartementets krisemidler til disposisjon for skolens styre til hjelp for ubemidlet arbeidsløs ungdom. Beløpet ble delt ut til 49 elever ved skolen.

Gullsmedforbundets stipend:

Gullsmedforbundet har av forbundets stipendiefond delt ut stipend til:

Gunnar Mikkelpborg, gullsmedsvenn	kr. 1200
Jacob Sten Bøe, gullsmedsvenn	„ 1200
Johan Eide, gullsmedsvenn	„ 1200
Per Magnussen, gullsmedlærling	„ 1200
Harald Rørvik, gullsmedsvenn	„ 1200

Johan Finnes legat:

Legatet er tillagt skolen og bestyres av Kirkedepartementets sjef i forbindelse med styret for skolen. Legatets kapital utgjør for tiden ca. kr. 81 000. De årlige renter skal hvert år på testators fødselsdag, den 26. oktober, deles ut til verdige trengende norske kunstnere – malere, litografer og kunstnere – til hjelp til studium i fødelandet.

Av disponible rentebeløp utbetaltes stipend til:

Jørgen As	kr. 600
Bernt Bjørkø	„ 600
Tore Heramb	„ 600
Klaus Gjøstein	„ 600

Horns legat av 1883:

Legatkapitalen utgjør kr. 2000. De årlige renter skal etter statuttene deles ut som premier til skolens beste elever blandt håndverkslærlinger eller svenner. Det ble delt ut 7 premier:

Gullsmedlærling Egil Tore Lund. Snekkerlærling Reidar Hansen. Tømmerlærling Knut Monrad Hansen. Skredderlærling Bengt Olof Olsson. Skredderlærling Karin Lind Johansen. Bygnings snekkerlærling Georg Håvi. Malerlærling Yngvar Anders Johannessen.

Architekt Fin Horns legat:

Legatet skal fortrinnsvis gå til utdeling av premier blant skolens elever ved avholdelse av konkurranser og på annen måte i bygningsklassene og deretter i skolens andre fagklasser. I skoleåret 1941/42 ble ingen premier delt ut og rentene lagt til kapitalen.

Ekstrakt av regnskapet for Statens håndverks- og kunstindustriskole 1941—42.

Inntekt:

1. Beholdning fra forrige regnskap	kr. 8 011.11
2. Skolepenger	34 400.00
3. Husleie av vakt- og varmemester	1 382.38
4. Bidrag av Oslo kommune	148 765.00
5. Statsbidrag	kr. 175 000.00
Pensjonsskudd	" 10 355.00
Krisemidler	" 185 355.00
Krisemidler	" 3 400.00
6. Tilfeldige inntekter: renter	16.69
7. Skattetrekk	" 14 626.34
	kr. 395 956.52

	Utgift:
1 a-b Faste lønninger	kr. 154 476.97
c. Timeundervisning	" 69 179.90
d. Reguleringsstillegg	" 8 659.96
	kr. 232 316.83
2 a. Kontor	" 6 612.68
b. Bibliotek	" 3 494.06
3 a. Stipendier	" 8 490.00
b. Friplasser	" 6 010.00
c. Krisemidler	" 3 400.00
	" 18 900.00
4 a. Inventar og samlinger	" 8 615.69
b. Bygninger	" 13 823.61
c. Renhold	" 16 045.25
d. Leie	" 8 000.00
	" 46 484.55
5 a. Lys	" 12 697.67
b. Brenne	" 23 325.56
	" 36 023.23
6 a-b. Assistanse for vakt- og varmemester	" 7 838.84
c. Modellpenger	" 1 536.23
d. Vakthold	" 125.50
e. Undervisningen, forskjellig	" 8 764.06
f. Rader- og litografklassen	" 1 020.98
g. Bokbinderverkstedet	" 1 246.40
h. Cicelørklassen	" 827.31
i. Tekstilklassen	" 1 331.60
j. Treklassen	" 2 672.44
k. Keramikk-klassen	" 370.27
l. Malerklassen	" 1 153.64
m. Bygningsklassen	" 156.12
n. Boktrykkerverkstedet	" 1 936.49
o. Materialforvaltning	" 1 000.00
p. Vikarkassen	" 600.00
	" 30 579.88
7. Skattetrekk	" 14 626.34
8. Beholdning pr. 1/1 1941:	
i bank	" 6 245.46
i konanter	" 1 673.49
	" 7 918.95
	kr. 395 956.52

Anne Margrethe Waaler.
Kasserer.

Oslo i juli 1942.